

Poučný príbeh z knihy:

MUDr. Koukolík, DrSc: Mozek a jeho duše, Galen, 2005

Zlý duch závistlivej tety

Londýnski psychiatri pred určitou dobou popísali prípad mladého hinduistu už po deviaty krát uväzneného pre závažné kriminálne priestupky. Ind sa priznal, ale prehlásil, že ich pácha pod vplyvom zlého ducha svojej závistlivej tety. Prvým príznakom jeho posadnutosti je hmlovitý obláčik. Posadí sa na pacientov hrudník a do tela mu vstúpi nosom a ústami. Potom začne kontrolovať celé telo. Posadnutosť trvá niekedy pol hodiny, niekedy niekoľko dní. Ind si je pri tom ale plne vedomý okolia aj svojich pocitov. Ako náhle by vzdoroval, duch zlej tety ho začne trestať. raz ho za vzdorovanie nútil, aby skočil pod vlak. Duch počúva Indove myšlienky. potrestá ho ako náhle by o ňom prehovoril s niekým tretím. Takmer všetko čo počas posadnutosti vykonal, si Ind pamätá.

Ind je inteligentný vzdelaný muž. Tvrdí, že zo svojej posadlosti nemá žiadny zisk. Nebaví ho to. Veci, ktoré počas posadnutosti ukradol nepotrebuje. Jeho rodina je zámožná a má ho rada.

Hinduistickí kňazi pacienta poslali na posvätné miesta v Indii, kde bol z neho zlý duch vyhánaný, ale nepodarilo sa to. Pacient sa teda podrobil vyhánaniu moslimskému. Aj to bolo bez efektu. Nakoniec navštívil, rovnako bezvýsledne, kňaza kresťanského – celkom 4 kňazov troch svetových náboženstiev.

Mladý Ind sa napriek tomu stav príčinou javu, ktorý nazývame psychická infekcia (indukovaný stav). Pod jeho vplyvom začali ducha zlej tety v podobe obláčika, ktorý mal tvar jej tváre, tak spoluväzni ako väzenský kaplán.

Mozog je skúmaný v dvoch základných smeroch:

1. „odspodu hore“, teda od jednoduchých systémov ako sú molekuly a ich interakcie k zložitým systémom ako sú funkčné systémy
2. „zhora dole“,teda od najzložitejších javov ako je morálne správanie k javom jednoduchým ako sú molekuly alebo gény.

Funkčné úrovne:

- **gény** (genomika)
- molekuly (fyziológia neurotransmiterov, hormónov, rastových faktorov..)
- **bukové orgány** (modely synapsí a vnútrobunkové orgány)
- **mikroobvody** (vzájomné vzťahy synapsí a farmakológia synapsí, akčné potenciály neurónov)
- **jednotlivé časti neurónov** (neuronálne výbežky, dendrity, spin dendritov)
- **nervové bunky** (neuróny, funkčné zobrazovanie, EEG)
- **jednotlivé oblasti mozgu** (mozgové kolumny, miesta väzby nervových prenášačov na receptory ako anatomické, fyziologické a metabolické mapy mozgových oblastí)
- **funkčné systémy** (trojrozmerné mapy činnosti mozgu napr. SPECT)
- **správanie** (neurobiologické, psychologické, psychiatrické a kombinované vyšetrenia, psychosociálne vyšetrenia a testovanie)